

SỰ PHÁT TRIỂN QUAN ĐIỂM CỦA ĐẢNG VỀ TINH GỌN TỔ CHỨC BỘ MÁY HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ

★ PGS, TS NGUYỄN VĂN THẾ

Học viện Chính trị, Bộ Quốc phòng

● **Tóm tắt:** Dưới sự lãnh đạo của Đảng, việc tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị diễn ra như một quá trình tất yếu, hợp quy luật, thể hiện bản lĩnh, trí tuệ, quyết tâm và tinh thần trách nhiệm cao của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta, nhằm tạo nên sự phát triển toàn diện, đồng bộ, bền vững của hệ thống chính trị, đáp ứng yêu cầu của sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong kỷ nguyên mới. Bài viết góp phần làm rõ cơ sở lý luận, thực tiễn, khẳng định tính đúng đắn, sáng tạo của Đảng về “cách mạng tinh gọn tổ chức bộ máy” của hệ thống chính trị, đồng thời phê phán những quan điểm, nhận thức sai trái về vấn đề này.

● **Từ khóa:** tinh gọn tổ chức bộ máy; tinh giản biên chế; hệ thống chính trị; kỷ nguyên mới.

1. Mở đầu

Tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị (HTCT) là một trong những chủ trương lớn, có ý nghĩa chiến lược của Đảng trong quá trình lãnh đạo cách mạng. Đây vừa là yêu cầu khách quan của sự nghiệp đổi mới, vừa là điều kiện cần thiết để nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động của bộ máy nhà nước, đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước trong thời kỳ mới. Trải qua nhiều kỳ đại hội, quan điểm về tinh gọn tổ chức bộ máy ngày càng được bổ sung, phát triển, cụ thể hóa, thể hiện quyết tâm chính trị của Đảng trong xây dựng HTCT trong sạch, vững mạnh, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

2. Nội dung

2.1. Quan điểm cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng bộ máy chính quyền

C.Mác và Ph.Ăngghen, những người sáng lập CNXH khoa học tuy chưa bàn nhiều về

chính đôn, tinh giản bộ máy của HTCT kiểu mới, nhưng đã nhắc đến việc cần thu hẹp và tinh giản bộ máy chính quyền ở một số nước nhằm giải quyết vấn đề kinh tế - xã hội và chống quan liêu. Trong tác phẩm *Đấu tranh giai cấp ở Pháp 1848-1850*, C.Mác đã đề cập về vấn đề công nợ của nhà nước và chỉ rõ: “Muốn thoát khỏi tình trạng nợ nần ấy, thì nhà nước phải hoặc là giảm bớt các khoản chi tiêu của mình lại, nghĩa là tinh giản bộ máy chính quyền lại, phải hết sức thu hẹp phạm vi quản lý của mình lại, phải sử dụng hết sức ít nhân viên, phải can dự càng ít vào xã hội công dân càng hay”⁽¹⁾. Khi nghiên cứu về cách mạng ở Tây Ban Nha, tháng Tám năm 1854, C.Mác đã chỉ ra Tây Ban Nha là nước thu thuế ít nhất trong các nước châu Âu và không nơi nào vấn đề kinh tế lại quá giản đơn như ở đây, “Vì theo truyền thống, các thành thị Tây Ban Nha tự quản lý công việc của mình, nên việc thu hẹp

và tinh giản bộ máy quan liêu ở đây ít gặp khó khăn nhất”⁽²⁾.

V.I.Lênin là lãnh tụ cách mạng đã để lại di sản có giá trị thời đại về xây dựng Đảng và nhà nước kiểu mới, trên cơ sở tiếp thu và phát triển quan điểm của C.Mác và Ph.Ăngghen về bản chất, chức năng của nhà nước. Trong tác phẩm *Nhà nước và cách mạng*, V.I.Lênin đã chỉ ra bản chất của nhà nước kiểu mới là “nhà nước không nguyên nghĩa”, đó không phải là một bộ máy quan liêu mà là một cơ quan hành động phục vụ lợi ích chung. Trong thư gửi đoàn chủ tịch Đại hội V công đoàn những người làm công tác Xôviết toàn Nga, ngày 22-11-1922, V.I.Lênin chỉ rõ: “Nhiệm vụ cấp thiết chủ yếu nhất trong lúc này, và cũng vẫn còn là nhiệm vụ quan trọng nhất trong những năm sắp tới, là không ngừng tinh giản bộ máy xô-viết và giảm bớt chi phí của nó bằng cách giảm nhẹ biên chế, cải tiến tổ chức, xóa bỏ tác phong lề mề hành chính, bệnh quan liêu và giảm bớt các khoản chi tiêu phi sản xuất”⁽³⁾.

Ở Nga, khi mặt trận quân sự “nhường chỗ cho mặt trận kinh tế”⁽⁴⁾ và chuyển sang thực hiện Chính sách kinh tế mới, V.I.Lênin khẳng định “vấn đề thanh đảng”⁽⁵⁾ đã trở thành một công tác nghiêm chỉnh và vô cùng quan trọng và yêu cầu phải dựa cả vào những người ngoài đảng để làm việc này với tinh thần “không vì nể cá nhân”⁽⁶⁾.

Tại Đại hội XI Đảng Cộng sản (b) Nga, V.I.Lênin đã tự nhận lỗi vì đề tình trạng bất cứ việc gì ở Hội đồng bộ trưởng dân ủy cũng đưa sang Bộ Chính trị và Người đề nghị Bộ Chính trị và Ban Chấp hành Trung ương không giải quyết “các công việc vụn vặt” mà phải nâng cao quyền của Hội đồng bộ trưởng, phải giảm bớt, gọn lọc các ban của Hội đồng bộ trưởng, Hội đồng lao động và quốc phòng, phải sử dụng

cán bộ theo đúng khả năng của họ và buộc họ phải học tập”⁽⁷⁾.

Một năm trước khi qua đời, V.I.Lênin viết tác phẩm *Thà ít mà tốt*, trong đó yêu cầu để giải quyết vấn đề bộ máy “cần phải có văn hóa” và “chỉ hành động khi đã suy nghĩ chín chắn”⁽⁸⁾; nhất là “phải tuân theo quy tắc này: thà ít mà tốt”⁽⁹⁾. Tuy nhiên, theo V.I.Lênin, việc giữ vững quy tắc này và vận dụng vào thực tế chính đốn cơ cấu bộ máy, nhân sự là khó khăn, đòi hỏi phải tiến hành một cách đúng mức và hết sức nghiêm túc, phải bỏ những tiêu chuẩn chung về số lượng, lựa chọn đặc biệt cẩn thận cán bộ; không được đưa ra những biện pháp có tính nửa chừng vì hậu quả sẽ hết sức tai hại.

Theo V.I.Lênin, một trong những biện pháp cần kíp là có thể kết hợp được hai loại cơ quan, đó là “một cơ quan đảng với một cơ quan chính quyền Xô viết”⁽¹⁰⁾ vì lợi ích chung. Với cách này sẽ tạo thêm nguồn sức mạnh, không có gì trở ngại mà làm cho hoạt động của cơ quan có kết quả tốt hơn.

Trong tư tưởng của V.I.Lênin, việc “thanh đảng” và chấn chỉnh bộ máy nhà nước là đòi hỏi tất yếu khách quan, xuất phát từ thực tiễn nhằm xây dựng một bộ máy hành động thiết thực, loại bỏ “mọi vết tích” lãng phí, quan liêu, làm cho “bộ máy trong sạch đến tột mức”, vì thế phải có “tính táo bạo phi thường”, gắng sức, không thể rút rè trước những thay đổi dù là nhỏ nhất nhất và cần phải “giảm bớt đến mức tối đa tất cả những cái không tuyệt đối cần thiết, chúng ta mới có thể đứng vững được”⁽¹¹⁾.

Trên cương vị là người đứng đầu Đảng và Nhà nước ta, lãnh tụ Hồ Chí Minh đã luôn quan tâm đến vấn đề biên chế, tổ chức bộ máy nhà nước và chính quyền các cấp. Trong Lời kêu gọi nhân dịp kỷ niệm lần thứ sáu Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2-9, Người đã nêu

rõ chính sách mới của Chính phủ nhằm vào lợi ích của nhân dân mà một trong những chính sách đó là “Thực hành chấn chỉnh biên chế, để bớt sự đóng góp cho dân, và thêm lực lượng vào công việc tăng gia sản xuất”⁽¹²⁾. Theo Người, việc tinh giản bộ máy theo hướng “gọn gàng, hợp lý”, “ít tốn người, tốn của” mà làm được nhiều việc lợi ích cho nhân dân thì không những cải thiện, nâng cao đời sống nhân dân mà còn nhằm vào phòng, chống các bệnh rất nguy hại của cán bộ, công chức như tham ô, lãng phí, quan liêu.

Một trong những vấn đề có tính nguyên tắc mà Người đã chỉ ra là, trong việc sắp xếp tổ chức, biên chế phải phù hợp với sự phát triển của kinh tế và bảo đảm sự cân đối trong mọi ngành và từng ngành; đồng thời, luôn cố gắng sắp xếp để “số người không trực tiếp sản xuất càng ít càng tốt, nhưng phải thông thạo công việc để đủ sức gánh vác nhiệm vụ”⁽¹³⁾.

Tại Hội nghị truyền đạt Nghị quyết của Bộ Chính trị và Nghị quyết của Hội đồng Chính phủ về kế hoạch nhà nước năm 1962, Người thẳng thắn chỉ ra thực trạng “*Về biên chế - Từ các bộ, các ngành và các địa phương, bộ máy đều quá công kênh và càng ngày càng phình ra. Vì vậy mà sinh ra quan liêu, lãng phí*”⁽¹⁴⁾ và yêu cầu phải “*có một chuyển biến thật mạnh*”. Từ trên đến dưới, từ Trung ương đến địa phương”⁽¹⁵⁾.

Đối với việc chỉnh đốn, tinh giản bộ máy các cấp, Hồ Chí Minh rất quan tâm đến cấp xã. Báo cáo tại Hội nghị lần thứ ba của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, khóa II, Người khẳng định: “Nền tảng mọi công tác là cấp xã”⁽¹⁵⁾ và chỉ rõ những hạn chế phải khắc phục của nhiều ủy ban kháng chiến hành chính và hội đồng nhân dân xã, cả về nhân sự, cơ cấu bộ máy và tác phong, lề lối làm việc của cán bộ.

Trong tư tưởng của Người, vấn đề cơ cấu tổ chức bộ máy, biên chế nhân lực có quan hệ với việc sáp nhập đơn vị hành chính các cấp, trong đó có cấp tỉnh. Tại Đại hội Đảng bộ tỉnh Hà Bắc, ngày 17-10-1963, về việc sáp nhập tỉnh, Hồ Chí Minh nhắc nhở, đảng viên và cán bộ hai tỉnh cũ “phải tuyệt đối tránh *địa phương chủ nghĩa*. Không nên nghĩ rằng tỉnh này *bị nhập* vào tỉnh kia. Sự thật là hai tỉnh sáp nhập với nhau thành một tỉnh lớn của nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa. Đó là một sự mở rộng tốt đẹp”⁽¹⁶⁾.

Trước đó, trong bài *Đoàn kết tiến lên giành thắng lợi mới*, ngày 3-2-1963, Người phê phán “tư tưởng bản vị, coi bộ phận hoặc địa phương mình phụ trách như là một giang sơn riêng, kém tinh thần hợp tác xã hội chủ nghĩa, rất cuộc là hại cho cả việc chung và việc riêng”⁽¹⁷⁾.

Trong bối cảnh hiện nay, những điều mà Người đã nghiêm túc nhắc nhở và yêu cầu với tính nhân văn sâu sắc cần phải được thấu triệt hơn bao giờ hết.

2.2. Quá trình xây dựng, bổ sung, phát triển, hoàn thiện quan điểm, chủ trương của Đảng về chỉnh đốn, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị

Trong quá trình lãnh đạo xây dựng HTCT, Đảng đã sớm nhận ra những hạn chế về cơ cấu bộ máy, số lượng biên chế và chất lượng hoạt động, nhất là ở cấp huyện. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, chủ trương “giản đơn hóa cấp huyện” đã sớm được đưa ra trong Chỉ thị của Thường vụ Ban Chấp hành Liên khu Đảng bộ I, ngày 17-6-1949 gửi các Ban Chấp hành tỉnh Đảng bộ toàn Liên khu. Chỉ thị nêu rõ, giản đơn hóa cấp huyện là “làm cho cấp huyện được nhẹ nhàng, gọn ghẽ, hợp với vai trò trung gian của nó vì nó không phải là một cấp chỉ đạo cốt yếu. Cấp huyện có được đơn

giản thì các tỉnh mới giải quyết được nạn thiếu cán bộ hiện thời và mới có thể thiết thực chuyển trọng tâm công tác xuống chi bộ”⁽¹⁸⁾. Đồng thời, đưa ra các lý do cần phải giản đơn hóa cấp huyện như bộ máy ở huyện công kênh, hoạt động hình thức và có tính chất bàn giấy, hơn nữa “cấp huyện chỉ là cấp trung gian, không phải là một cấp chỉ đạo chính yếu”⁽¹⁹⁾.

Đại hội VII của Đảng xác định: “Cùng với việc đổi mới cơ chế quản lý kinh tế, cần định lại vị trí, trách nhiệm của chính quyền ở mỗi cấp theo hướng: củng cố cấp tỉnh và thành phố trực thuộc trung ương, tăng cường cấp xã, giảm nhẹ cấp huyện... Xây dựng chính quyền cấp xã, phường vững mạnh để đủ sức tổ chức thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước ở cơ sở”⁽²⁰⁾. Hội nghị lần thứ hai Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VII chỉ rõ: “Sắp xếp lại tổ chức bộ máy quản lý nhà nước ở địa phương theo đúng chức năng và phù hợp với đặc điểm tình hình cụ thể, không nhất thiết có đủ các cơ quan như hệ thống bộ máy ở Trung ương. Phương hướng chung là kiện toàn cấp tỉnh, thành phố và cấp xã, thu gọn chức năng và bộ máy cấp huyện”⁽²¹⁾.

Phát biểu khai mạc Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa VII, ngày 3-6-1993, Tổng Bí thư Đỗ Mười đã khẳng định: “*Chính quyền cấp xã có vị trí rất quan trọng, vì đây là nơi trực tiếp tổ chức thực hiện mọi đường lối, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, nơi mọi người trực tiếp bày tỏ nguyện vọng và thực hiện nghĩa vụ, quyền lợi công dân của mình*”⁽²²⁾, vì thế cấp xã cần nâng cao năng lực quản lý nhà nước đối với tất cả các lĩnh vực. Những chủ trương, quan điểm của Đảng cho thấy có sự nhất quán và ngày càng cụ thể hơn về việc “giản đơn hóa”, “thu

gọn” cấp huyện; tăng cường cấp xã trong HTCT ở nước ta.

Thực tế cho thấy, từ khi khởi xướng công cuộc đổi mới đến nay, Đảng ta đã ban hành nhiều nghị quyết, kết luận để lãnh đạo thực hiện chủ trương đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của HTCT tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, trong đó có Nghị quyết số 18-NQ/TW ngày 25-10-2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu quả. Nhìn chung, việc quán triệt và thực hiện các nghị quyết, kết luận của Đảng về chủ trương, biện pháp đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của HTCT có nhiều chuyển biến tích cực, ngày càng rõ nét, được nhân dân đồng thuận. Đây là một trong những nhân tố cơ bản, có ý nghĩa quyết định đem lại cơ đồ, tiềm lực, vị thế và uy tín quốc tế của đất nước sau gần 40 năm đổi mới.

Tuy nhiên, Đại hội XIII của Đảng đã chỉ rõ: “Tổ chức và hoạt động của chính quyền địa phương một số nơi chưa đổi mới mạnh mẽ; chức năng, nhiệm vụ, phân cấp, phân quyền chưa thật rõ ràng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động còn hạn chế. Số lượng cán bộ cấp xã và đội ngũ viên chức trong các đơn vị sự nghiệp công vẫn còn quá lớn; phẩm chất, năng lực, uy tín còn hạn chế, thiếu tính chuyên nghiệp, chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới”⁽²³⁾.

Tổng Bí thư Tô Lâm chỉ rõ: “tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị vẫn còn công kênh, nhiều tầng nấc, nhiều đầu mối; hiệu lực, hiệu quả hoạt động chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ; chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức, quan hệ công tác giữa nhiều cơ quan, bộ phận chưa thật rõ ràng, còn trùng lặp, chồng chéo; phân định trách nhiệm, phân

cấp, phân quyền chưa đồng bộ, hợp lý. Tinh giản biên chế mới tập trung giảm số lượng, chưa gắn với nâng cao chất lượng và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ. Những tồn tại, hạn chế, sự chậm chạp, thiếu quyết liệt trong thực hiện chủ trương đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị gây ra nhiều hệ lụy nghiêm trọng⁽²⁴⁾.

Tổng Bí thư yêu cầu phải vận dụng đúng tinh thần quan điểm “thà ít mà tốt” của V.I.Lênin về chỉnh đốn bộ máy, đồng thời phải nhận thức rõ việc xây dựng tổ chức bộ máy tinh gọn, hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả là công việc khó khăn, phức tạp, đòi hỏi sự đoàn kết, thống nhất và lòng dũng cảm, đức hy sinh của từng cán bộ, đảng viên cùng với quyết tâm rất cao của toàn Đảng, của cả HTCT, trước hết là người đứng đầu cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc, đoàn thể các cấp và toàn dân, toàn quân.

Trong thời gian ngắn, từ tháng 1-2025, Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã tập trung trí tuệ, khẩn trương và kịp thời đưa ra những chủ trương, quan điểm chỉ đạo có liên quan trực tiếp đến tiếp tục sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của HTCT, trong đó có việc xây dựng mô hình tổ chức chính quyền địa phương hai cấp (cấp tỉnh và cấp cơ sở, không tổ chức cấp huyện). Ngày 12-6-2025, Quốc hội đã biểu quyết thông qua Nghị quyết sắp xếp các đơn vị hành chính cấp tỉnh, theo đó, giảm số tỉnh, thành phố của cả nước từ 63 xuống còn 34. Tính đến ngày 1-7-2025, cả nước có 3.321 đơn vị hành chính cấp xã, gồm: 2.621 xã, 687 phường và 13 đặc khu⁽²⁵⁾. Như thế, lần đầu trong gần nửa thế kỷ, nước ta có số đơn vị hành chính cấp tỉnh ít nhất. Đây được coi là sự tái cấu trúc chiến lược, đánh dấu sự phát triển sâu sắc về tư duy quản lý và quản trị quốc gia trong thời kỳ mới và đó chính là

kết quả của sự “cân nhắc kỹ lưỡng, bài bản” của Đảng từ nhiều năm qua.

Quan điểm nhất quán, xuyên suốt của Đảng ta về chỉnh đốn tổ chức bộ máy các cấp của hệ thống chính trị theo hướng ngày càng tinh gọn; khắc phục tình trạng bộ máy chồng chéo, nhiều tầng, nhiều khâu trung gian, giảm biên chế, giảm chi phí vận hành bộ máy, dành nguồn lực cho phát triển đất nước; bảo đảm nâng cao hiệu lực, hiệu quả lãnh đạo quản lý, quản trị và góp phần đẩy mạnh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực; lấy mục tiêu phục vụ nhân dân và sự hài lòng của nhân dân làm thước đo chất lượng, hiệu quả của việc xây dựng, chỉnh đốn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị.

Trong quan điểm của Đảng, chỉnh đốn tổ chức bộ máy các cấp của hệ thống chính trị là việc lớn, hệ trọng, có nhiều vấn đề, nội dung phức tạp, liên quan đến nhiều đối tượng. Vì thế, phải tận dụng cơ hội, thời cơ thuận lợi, khắc phục những trở lực để làm một cách khẩn trương, quyết liệt nhưng cũng phải rất thận trọng, bài bản, khoa học và nhân văn; bảo đảm sự thống nhất giữa ý Đảng với lòng dân.

2.3. Đấu tranh phê phán những quan điểm, nhận thức sai trái, thù địch, cố tình xuyên tạc, phủ nhận quan điểm của Đảng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị

Chấn chỉnh, tinh gọn tổ chức bộ máy công quyền các cấp là việc diễn ra bình thường ở nhiều quốc gia trên thế giới. Hiện nay, để xây dựng một nền hành chính, nền quản trị quốc gia hiện đại, chuyên nghiệp, hiệu lực, hiệu quả, nhiều nước đã đẩy mạnh đầu tư vào việc này. Đây là xu hướng tất yếu, mang tính quy luật phổ biến mà Việt Nam không thể đi ngược. Tuy nhiên, trong thời gian gần đây, các thế lực thù địch và các đối tượng cơ hội chính trị, phản

động tìm mọi cách chống phá, xuyên tạc, phủ nhận việc tinh gọn bộ máy của HTCT ở nước ta trên cả phương diện nhận thức về quan điểm, chủ trương, biện pháp cũng như kết quả tổ chức thực hiện.

Trước tình hình này, chúng ta phải đẩy mạnh đấu tranh phản bác những quan điểm sai trái, thù địch nói chung, quan điểm chống phá cuộc cách mạng tinh gọn bộ máy của HTCT nói riêng. Để nâng cao hiệu quả của cuộc đấu tranh này, có nhiều việc phải làm đồng bộ, kịp thời, trong đó phải tiếp tục quán triệt sâu sắc, tuyên truyền sâu rộng và thực hiện thật nghiêm quan điểm, chủ trương của Đảng về tinh gọn tổ chức bộ máy của HTCT.

Không ai, không thế lực nào có thể phủ nhận được sự thật là, quá trình sắp xếp lại tổ chức các cơ quan Đảng, Nhà nước, Mặt trận và đoàn thể từ Trung ương đến địa phương đã đạt những kết quả ngày càng thực chất; chất lượng, hiệu quả hoạt động của bộ máy được nâng lên rõ rệt; đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức ngày càng được chuẩn hóa và về cơ bản đã khắc phục được tình trạng “bộ máy phình ra” nhưng hiệu quả hoạt động thấp, gây lãng phí và tiêu cực đã tồn tại trong nhiều năm qua. Điều này thể hiện bản lĩnh, tầm nhìn và quyết tâm chính trị rất cao của toàn Đảng và của các cấp, các ngành, sự đồng thuận cao của nhân dân.

Cần đẩy mạnh tuyên truyền về những kết quả đã đạt được với những bước đột phá trong duy phát triển của quá trình cách mạng về tổ chức bộ máy, dưới sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng. Bên cạnh đó, cần nhận thức rõ những hạn chế, bất cập và thách thức đang hiện hữu để nỗ lực tìm cách khắc phục nhanh chóng, hiệu quả. Không thể đòi hỏi phải bỏ ngay những tâm tư, ý nguyện “cảm tính” của một số người trước những quyết sách lớn, hệ trọng đối với HTCT

có liên quan đến sự phát triển của đất nước trong kỷ nguyên mới, nhưng dứt khoát phải quyết liệt đấu tranh không khoan nhượng với những quan điểm sai trái, thù địch dưới mọi hình thức để bảo vệ tính đúng đắn khoa học, cách mạng và nhân văn trong quan điểm của Đảng về tinh gọn tổ chức bộ máy các cấp của HTCT.

Tinh gọn bộ máy của HTCT là sự cải biến mang tính chất cách mạng sâu sắc, chuyển từ tư duy hành chính sang “tư duy phục vụ”, “tư duy phát triển” để những người được coi là “công bộc”, “đầy tớ” của nhân dân thật sự gần nhân dân, sát nhân dân hơn, đem lại lợi ích ngày càng nhiều hơn cho nhân dân, cho đất nước trong kỷ nguyên mới của dân tộc.

Trong tiến trình liên tục của cuộc cách mạng này, có những việc đã và đang làm ngày một bài bản, khoa học và quyết liệt hơn, nhưng cũng có việc hoàn toàn mới như xây dựng chính quyền địa phương hai cấp. Thực tiễn đang đòi hỏi, thời cơ đã xuất hiện, điều kiện bảo đảm cơ bản đã được tạo dựng, nên việc tinh gọn tổ chức bộ máy dưới sự lãnh đạo của Đảng cần tiếp tục tăng cường trên cơ sở lý luận khoa học và kinh nghiệm cả ở trong và ngoài nước, tuân theo yêu cầu của quy luật phát triển và tiến bộ xã hội. Song, chúng ta không thể cầu toàn mọi việc nhanh chóng xong xuôi, hoàn tất, mà cần chủ động tiếp tục sắp xếp, sàng lọc và bồi dưỡng đội ngũ nhân lực cán bộ, công chức, nhất là ở cấp xã; rà soát, điều chỉnh các văn bản pháp luật, xây dựng hạ tầng cơ sở, xử lý các vướng mắc để bảo đảm chính quyền địa phương hai cấp vận hành thông suốt.

Sinh thời, Hồ Chí Minh đã nói “Làm cách mạng thì có đúng, có sai. Có nhiên đúng phải là chính, sai là phụ. Có sai thì chúng ta giúp nhau kiên quyết sửa chữa và cùng nhau hăng hái tiến lên”⁽²⁵⁾; không thể vì sợ khó, sợ sai mà

lùi bước, càng không thể “vòng tay lại” không dám làm. Người nhiều lần yêu cầu, những việc có lợi cho dân thì phải “hết sức làm” và phải “làm đến nơi đến chốn”.

Hơn bao giờ hết, với tầm nhìn về phía trước, về tương lai tươi sáng của dân tộc, mỗi đảng viên, cán bộ, công chức, viên chức ở bất kỳ cương vị nào cũng phải nêu cao tinh thần trách nhiệm, làm tròn bổn phận mà Đảng và nhân dân giao phó, đóng góp tích cực vào xây dựng tổ chức bộ máy của HTCT ngày càng tinh gọn, mạnh, hiệu lực, hiệu quả. Đặc biệt, phải nêu gương trong xem xét, nhìn nhận một cách thật sự khoa học, khách quan, toàn diện để đưa ra trước công chúng những nhận định, đánh giá đúng, có tính xây dựng, tính tuyên truyền sâu sắc; tuyệt đối không để những cảm xúc nhất thời làm sai lệch tư duy và góc độ tiếp cận về vấn đề tinh gọn tổ chức bộ máy của HTCT, có thể dẫn đến xa rời lập trường, bản lĩnh chính trị và mục tiêu, con đường mà Đảng và nhân dân ta đã định.

3. Kết luận

Trong bối cảnh quốc tế với những biến động nhanh chóng, khó lường, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn ngày càng gay gắt; ở trong nước, sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước tiếp tục đặt ra yêu cầu phải có một HTCT đủ sức lãnh đạo và phát triển đất nước bước vào kỷ nguyên mới, thì việc kiên định mục tiêu xây dựng HTCT thực sự tinh gọn, hoạt động thông suốt, hiệu lực, hiệu quả không chỉ là đòi hỏi khách quan của công cuộc đổi mới, mà còn là yếu tố quyết định để Đảng ta giữ vững vai trò lãnh đạo, củng cố niềm tin của nhân dân, tạo sự đồng thuận xã hội. Đây là cơ sở vững chắc để đất nước phát triển nhanh, bền vững, hiện thực hóa khát vọng vì một Việt Nam hùng cường, thịnh vượng □

Ngày nhận bài: 01-8-2025; Ngày bình duyệt: 16-9-2025; Ngày duyệt đăng: 24-9-2025.

Email tác giả: thepgdhvct@gmail.com

- (1) C.Mác và Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, t.7, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 1993, tr.110.
- (2) C.Mác và Ph.Ăngghen: *Toàn tập*, t.10, Sđd, tr.450.
- (3) V.I.Lênin: *Toàn tập*, t.45, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2006, tr.359.
- (4), (5), (6) V.I.Lênin: *Toàn tập*, t.44, Sđd, tr.151, 151, 151.
- (7), (8), (9), (10), (11) V.I.Lênin: *Toàn tập*, t.45, Sđd, tr.138-139, 444, 445, 452, 459.
- (12), (15) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.7, Nxb Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.164, 391.
- (13) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.12, Sđd, tr.499.
- (14), (15) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.13, Sđd, tr.314, 315.
- (16), (17), (25) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.14, Sđd, tr.186, 29, 186.
- (18), (19) ĐCSVN: *Văn kiện Đảng Toàn tập*, t.10, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2001, tr.346, 344.
- (20) ĐCSVN: *Văn kiện Đảng Toàn tập*, t.50, Sđd, tr.499.
- (21) ĐCSVN: *Văn kiện Đảng Toàn tập*, t.51, Sđd, tr.555.
- (22) ĐCSVN: *Văn kiện Đảng Toàn tập*, t.52, Sđd, tr.611.
- (23) ĐCSVN: *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, t.I, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, tr.90.
- (24) Tạp chí Quốc phòng toàn dân điện tử: “*Bài viết của Tổng Bí thư Tô Lâm: Tinh - Gọn - Mạnh - Hiệu năng - Hiệu lực - Hiệu quả*”, <https://tapchiquptd.vn>, ngày 06-11-2024.
- (25) Hoài Thu: *Sau sáp nhập, cả nước còn 3.321 xã, phường và đặc khu*, <https://dantri.com.vn>, ngày 05-6-2025.